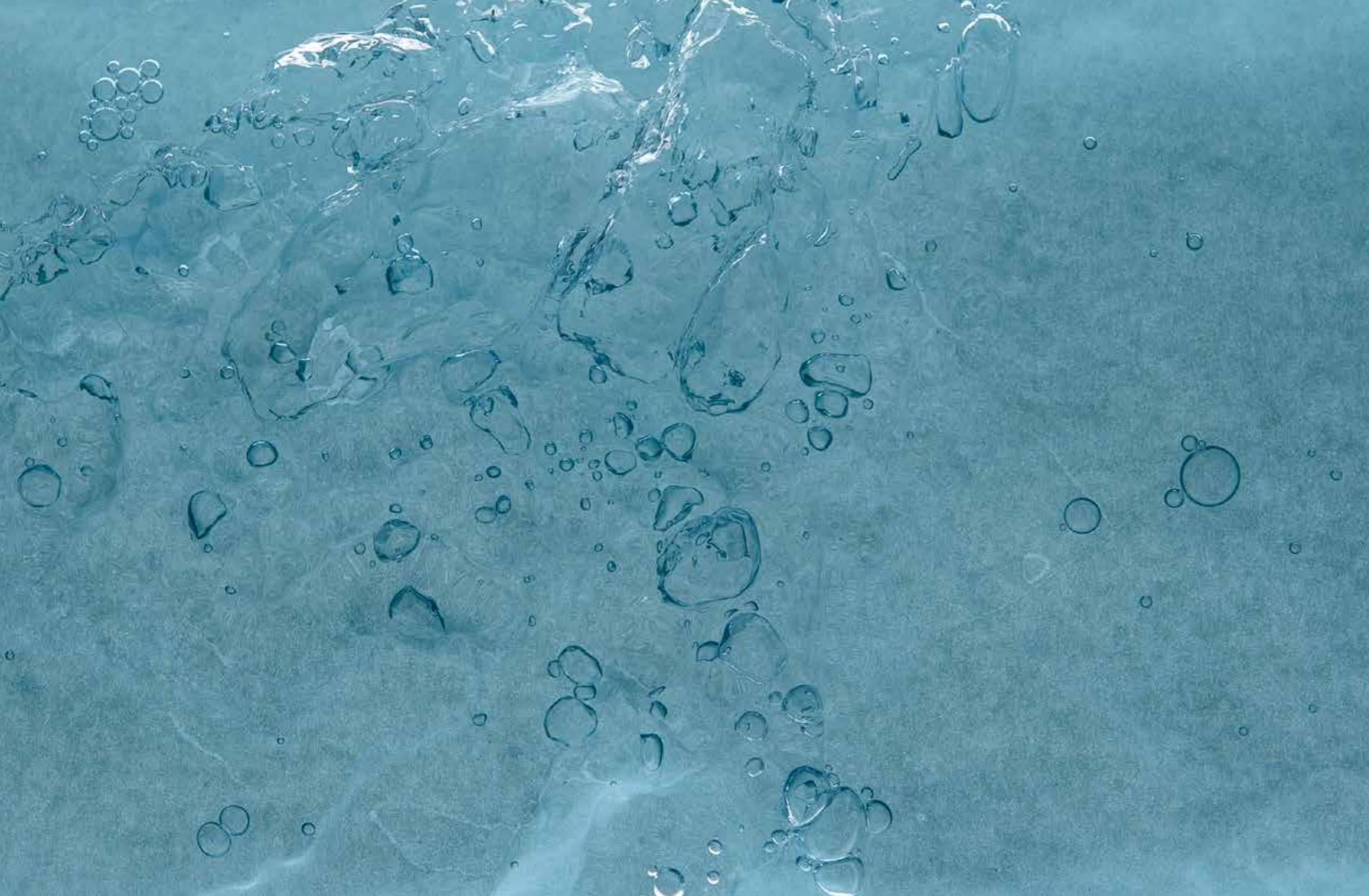

Jaarverslag 2016

onder de oppervlakte
van het innovatie ecosysteem

inhoud

Eenvoud	5
Onder de oppervlakte van het innovatie ecosysteem	7
Beknoptheid is het kenmerk van verstand	11
Een ontmoeting...	15
Oh ja, waar waren we?	17
Een prijs	19

COLOFON

Hoofdredactie en tekst

Menno Bakker

Productie

Narvic Communicatie

Advies & ondersteuning

Team Water Alliance

Vormgeving en fotografie

'waterfoto's'

Menno de Boer

Overige fotografie

Diversen

Voorwoord

eenvoud

Voor u ligt het Jaarverslag 2016 van de Water Alliance. Een geweldig jaar, waarin veel gebeurde. Internationale beurzen, business cafés, matchmaking-sessies, workshops, bezoekende delegaties, internationale- en nationale prijzen voor sommige van onze leden. En gelukkig ook: veel goed nieuws aan het commerciële front; daar waar alles per slot van rekening verdiend moet worden.

We waren actief, we groeiden, zo kan ook uit dit jaarverslag worden geconcludeerd. Er gebeurde zo veel. Toch wilden we in dit jaarverslag bondig zijn.

Ten eerste omdat we belangstellenden al regelmatig ons magazine WaterProof toezenden. En dan zijn er nog de nieuwsbrieven en tal van andere communicatie-uitingen.

En ten tweede omdat wij als organisatie toch vooral het vooruitkijken in ons DNA hebben zitten. Op het moment dat u dit leest zitten wij al weer volop in tal van projecten waarmee wij de Nederlandse watertechnologie verder helpen, op hun weg van idee naar business in 2017.

We kozen daarom voor een andere weg. De weg van de beknoptheid. De teksten in dit verslag geven vooral een analyse van waar we stonden, eind 2016. Met alle ambities die we koesterden toen we begonnen. Dáár even kort bij stilstaan vinden we wezenlijk. En: het aanstippen van enkele highlights die representatief zijn voor wie we zijn en wat we doen; ook dat

vonden we belangrijk. Voor verslaglegging over alle andere activiteiten verwijzen we graag naar de vele uitingen die Water Alliance gedurende een kalenderjaar met de wereld deelt. En de vorm? Ook die mocht dit jaar beknopt zijn, vonden we. Geen dik boekwerk vol met foto's, maar een doordachte keuze, uit een enorm aanbod. Het werk van vormgever/fotograaf Menno de Boer sluit heel mooi aan bij wat de Engelse kunstschilder Sir Joshua Reynolds in de achttiende eeuw vertelde over eenvoud.

Hij zei: 'Eenvoud is de juiste middenweg tussen te weinig en te veel.' Via deze weg wil ik mijn dank uitspreken naar het Water Alliance Team en onze Raad van Toezicht. En uiteraard: onze leden. Samen maakten we er een geweldig 2016 van. Ik wens u veel leesplezier.

Hein Molenkamp
Directeur

Watertechnologie, anno 2016

onder de oppervlakte van het innovatie ecosysteem

Het proces is al jaren geleden begonnen. Toen kennis, overheid en bedrijfsleven de handen ineensloegen. Wetsus werd in relatief korte tijd een instituut van wereldfaam. De Water Alliance kreeg tegelijkertijd groeistuipe. Ledenaantal nam toe. Bedrijven groeiden van start up naar volwassenheid. En samenwerking tussen diverse betrokkenen werd als maar intensiever. Begrippen als 'WaterCampus' en 'innovatie ecosysteem' werden in 2016 zo'n beetje buzzwords. En dat systeem? Een biotoop waarbinnen watertechnologie-bedrijven de hele cyclus van idee naar concrete business kunnen volbrengen. Een kijkje onder de waterspiegel.

Het is nog maar vijftien jaar geleden dat er met name in Fryslân, op meer dan één plek en bijna simultaan het besef groeide dat de ontwikkeling van de watertechnologiesector niet alleen voor een aantal grote bedrijven in de regio noodzakelijk was, maar ook voor het hele Noorden een kansrijke motor zou kunnen zijn. Zo kwam er een proces op gang. Siem Jansen, nu directeur van de NOM, toen gedeputeerde van de provincie Fryslân, herinnert het zich nog goed. "Toen we begonnen waren er al succesvolle watertechnologiebedrijven die hun sporen hadden verdiend. Denk aan Paques, Landustrie, Hubert Stavoren en Spaans Babcock. Maar ook de grote food- en dairy-bedrijven hadden belang bij innovatieve oplossingen op het gebied van water. Er was veel ambitie om meer te doen aan kennis-

ontwikkeling, maar bedrijfsleven, overheid, kennisinstellingen werkten nog niet optimaal samen; het was grotendeels nog los zand. Door de zaak goed te organiseren én door de wil van alle partners om te delen is er nu, na vijftien jaar werken een ecosysteem ontstaan met een mondiale uitstraling."

Lange adem

Belangrijke speler in dat ecosysteem is Wetsus, het 'european centre of excellence for sustainable water technology', dat inmiddels als kraamkamer diende voor vele nieuwe technologieën en bijna 30 nieuwe bedrijven. In 2015 verhuisd naar een opmerkelijk pand op de WaterCampus. Zakelijk directeur Johannes Boonstra kijkt met voldoening terug op alles wat zijn organisatie heeft bereikt, maar weet tegelijkertijd ook wat hem te doen staat: "Het zijn mooie cijfers en succesverhalen van voormalige startups die in de markt beginnen op te vallen, zoals Biotrack (snelle detectie van bacteriën, red.) en Metalmembranes (innovatieve membraantechnologie, red.) zijn geweldig. Maar er zijn ook bedrijven die nu nog kleiner zijn en die we óók graag samen met alle partners op de WaterCampus verder willen helpen met groei, zodat ze ook voor de werkgelegenheid in het Noorden meer toegevoegde waarde krijgen. Dat vergt een lange adem."

Best practises

Hein Molenkamp, directeur Water Alliance, onderschrijft dat geduld en uithoudingsvermogen noodzakelijk zijn. "Water Alliance is inmiddels uitgegroeid tot een landelijke netwerkorganisatie, maar we hebben intussen ook internationaal een naam gekregen. Op basis van het aantal aanvragen zou ik iedere week ergens in de wereld een lezing kunnen geven over ons watertechnologie cluster, dat als voorbeeld gezien wordt op veel plekken in de wereld. Maar je moet jezelf natuurlijk iedere keer de vraag stellen 'is het aannemelijk dat hier businesskansen voor de bedrijven uit voortkomen'. Die afweging is niet altijd gemakkelijk. En bovendien: wanneer die kans op concrete business wel aanwezig is heb je het vaak nóg over een lang traject voordat zaken concreet kunnen worden." De directeur wijst graag op de best practises die er nu al aantoonbaar zijn. "We merken nu dat de maakindustrie al veel profiteert van de innovaties die hier ontwikkeld worden. Slimme watertechnologie kan productieprocessen slimmer en vaak goedkoper maken. Er zijn al heel wat leden uit onze achterban actief, onder andere in de food-industrie, de landbouw en zelfs de wegenbouw. Elders in dit jaarverslag noemen we daar enkele concrete voorbeelden van. Samen met de NOM creëren we zo ook andere kansen voor het MKB, bijvoorbeeld door ook cros sectoraal te zoeken naar samenwerking, bijvoorbeeld in de sectoren Healthy Ageing, energie, agri/ food. En internationaal verstevigen we de uitgangspositie voor Nederlandse bedrijven doordat we ons heel actief verbinden aan andere 'global water-tech hubs'. In landen als de Verenigde Staten, Canada, Israël of via Singapore in Azië kunnen we zo veel sneller deuren voor bedrijven openen. Dit is één van de redenen waarom collega Alex Berhиту vanuit de NOM in de Water Alliance de business development onder zijn hoede heeft."

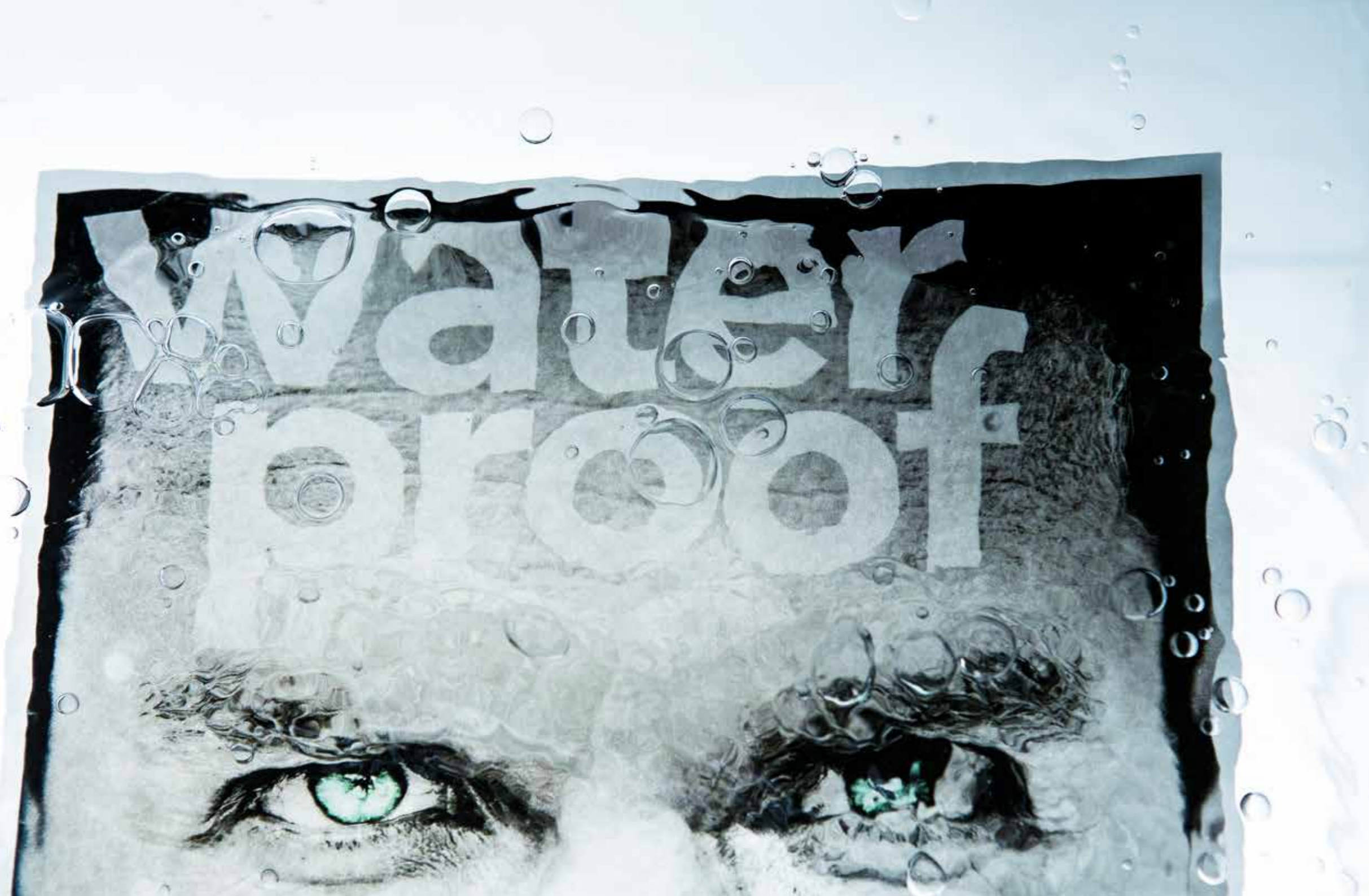
Berhиту: "We zijn altijd bezig vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Matchmaking dus. Voor de kansrijke watertechnologie-sector zetten we daar fors op in. Vaak krijg je de beste dynamiek en oplossingen wanneer je een cluster van professionals aan tafel zet. Daarna zijn ondernemers aan zet. Zij moeten het verder oppakken. De uitdaging bij matchmaking ligt overigens bij bewijsvoering. Potentiele afnemers zeggen echter altijd: 'Laat maar eens wat zien.' Dan heb je, ook bij de allerbeste innovaties, best practises nodig. Launching customers, die de kansen zien en bereid zijn een innovatie in het productieproces in te passen. En die zoeken we meer en meer bij de maakindustrie, of procesindustrie. Juist daar waar water technologische innovaties productieprocessen kunnen verbeteren, versnellen of goedkoper kunnen maken".

WATERCAMPUS LEEUWARDEN

In bredere zin vormt de WaterCampus samen met diverse andere kennisinstellingen en demo-sites van belangrijke partners een innovatie ecosysteem waar de hele innovatieketen voor de watertechnologie is samengebracht. Van eerste idee, research and development (R&D), gespecialiseerde laboratoria, een waterapplicatiecentrum, demo-sites en launching customers tot succesvolle export in de vorm van commerciële internationale projecten. Belangrijke spelers op de WaterCampus: Wetsus, de Water Alliance, het Centre of Expertise Water Technology CEW, Centrum voor Innovatief Vakmanschap CiV Water en het Waterapplicatiecentrum.

Als basis voor dit artikel werden verhalen gebruikt die eerder zijn gemaakt voor De Nommer, magazine van de NOM en voor WaterProof, magazine van de Water Alliance.

Communicatie

beknoptheid is het kenmerk van verstand

brevity is the soul of wit Hamlet, William Shakespeare (1600)

Communicatie is een spel van zender-boodschap en ontvanger en weer terug. En dat onder invloed van talloze factoren, zoals tijd, plaats en context.

Wat die context betreft: in de hedendaagse wilde wereld boordevol prikkels en communicatiesignalen is het niet altijd gemakkelijk om op de juiste wijze te communiceren. Relevant zijn is belangrijk, net als beknopt zijn. Maar dat laatste is soms moeilijk. Er valt zoveel te vertellen over de wereld van de watertechnologie. In 2016 probeerden we het tóch; relevant zijn en beknopt. Door ons iedere keer af te vragen: wat hebben we te vertellen? En voor wie? En: welk middel zetten we daarbij in? En waarom?

Laten we het beknopt houden: het wat en waarom van onze communicatie, in 2016.

WaterProof

Wat: relatiemagazine. Water Alliance. Productie: 3 x keer per jaar. Onderzoek wees uit dat de waardering onder de achterban hoog is.

Inhoud: een magazine waarin met een journalistieke tone of voice achtergrondverhalen worden gepresenteerd over water-

technologie in Nederland en over de activiteiten (nationaal en internationaal) van de WaterCampus en haar partners in het bijzonder. Covering van alle elementen van het innovatie ecosysteem ('from idea to business'). Met een bijzondere nadruk op ondernemerschap in de watertechnologie. Waarom: internationale en nationale doelgroepen informeren en inspireren.

Verzonden exemplaren in 2016

Editie 1	Editie 2	Editie 3
2.388	2.412	2.492

Website

In 2016 is een begin gemaakt met een complete verbouwing van de website. Doel: de unieke selling points van de Nederlandse watertechnologie prominenter onder de aandacht brengen van internationale relaties. En ook: het Nederlandse MKB (watertechnologie, maakindustrie en

procesindustrie) pro-actief informeren en uitdagen te participeren in projecten.

Cijfers (meetmoment maart 2015 - 12 december 2016)

32.881 sessies van 21.203 gebruikers.
Dit betekent dat 21.203 unieke bezoekers de website gezamenlijk 32.881 keer hebben bezocht.
Aantal paginaweergaven: 85.880.

Internationale Nieuwsbrief

Wat: verzending van actueel en up to date nieuws over Nederlandse watertechnologie in het algemeen en over alle relaties op en rond de WaterCampus in het bijzonder.
Waarom: internationale relaties zoals bedrijven, steden en media informeren over de projecten waar wij bij betrokken zijn, als ook over de mogelijkheden om te profiteren van de faciliteiten die het innovatie ecosysteem te bieden heeft.

Verzonden aantallen:

2015	2016
2.693	4.300

Nationale nieuwsbrief

Wat: verzending van actueel en up to date nieuws over Nederlandse watertechnologie in het algemeen en over alle relaties op en rond de WaterCampus in het bijzonder.
Waarom: nationale relaties: bedrijven, steden, beurzen, media, instanties en vertegenwoordigers van andere topsectoren informeren.

Verzonden aantallen:

2015	2016
13.914	16.658

Nieuwsbrief-specials

Dit zijn nieuwsbrieven met meer specifieke content, voor een geselecteerd publiek. Hier begonnen we mee in 2016.

Verzonden aantallen:

2015	2016
geen	6.728

NIEUW IN 2016

Nieuw in 2016 was ook de productie van een 360-graden film over de watertechnologie in Nederland, bedoeld voor vertoning op internationale beurzen. Ook gericht op internationale beurzen creëerden we de Holland Innovation & Inspiration Hotspot, met de laatste watertechnologische innovaties uit Nederland.

We startten bij wijze van pilot een samenwerking met het magazine H2O. Ook werkten we samen met het Global Water Intelligence (internationaal onderzoek- en adviesbureau op het gebied van watertechnologie). En tot slot: vernieuwden we in 2016 onze website.

Matchmaking

‘een ontmoeting tussen twee persoonlijkheden is als het samenvoegen van twee chemische stoffen. wanneer er een reactie volgt, zijn beide veranderd.’

Carl Gustav Jung, Zwitsers psychiater, (1875-1961)

De Water Alliance helpt ondernemers om business contacten te leggen in binnen- en buitenland. Hoe? Met netwerken, beurspresentaties en cross sectorale bijeenkomsten. “Events en beurzen zijn een belangrijk onderdeel van onze kerntaak”, zegt Juliette Douglas, marketingmanager van de Water Alliance. “We zoeken daarbij veel samenwerking. Met organisaties zoals het Netherlands Water Partnership (NWP), Envaqua verzorgen we bijvoorbeeld beurspresentaties op de belangrijke nationale en internationale beurzen.”

Waar waren we in 2016:

Wat	Waar	bezoekersaantallen
Aqua Nederland	Gorinchem	10.000
IFAT	München	136.000
Aquatech Shanghai	Shanghai	70.000
Singapore International	Singapore	20.000
WEFTEC	New Orleans	25.000
Industrial Processing	Utrecht	12.000
IWA World Water Congress & Exhibition	Brisbane	5.100
Waste Water and Environment fair	Helsinki	25.000
Aquatech	Mexico-stad	5.300 (schatting)

NIEUW IN 2016

In juni werd directeur Hein Molenkamp van de Water Alliance uitgenodigd door de Canadian Water Summit in Toronto om te vertellen over ‘the Dutch approach’. Kortom: de WaterCampus in de internationale spotlights. Ook nieuw: de realisatie door Water Alliance van een Water Tech Paviljoen tijdens de beurs Industrial Processing in Utrecht. Hiermee werden de banden tussen watertechnologie en maakindustrie verder aangehaald. Nieuw was verder ook onze deelname aan het Enterprise Europe Network (EEN). Dit is een netwerk van meer dan 600 organisaties (o.a. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Kamer van Koophandel) in ruim 60 landen.

Doel: EEN helpt ondernemers, onderzoeksinstituten, universiteiten, technologiecentra en instellingen voor bedrijfs- en innovatieontwikkeling kosteloos met het vinden van partners wereldwijd.

De concrete EEN-resultaten voor de leden van de Water Alliance in 2016:

- 53 contacten tussen Noord-Nederlandse watertechnologie-bedrijven en internationale partners
- commerciële samenwerking tussen BrightSpark (Sneek) en Knot Ltd (Hongarije)
- onderzoeks samenwerking tussen DMT (Joure/Leeuwarden) en Bremen University (Duitsland)
- onderzoeksaanvraag Benten Water Solutions (Zwartsluis/Leeuwarden) en Interspectrum OU (Estland)

Business Development

kwalitatieve ontmoetingen

We organiseerden vele grotere en kleinere evenementen en waren bij vele projecten betrokken als Water Alliance. Met als doel: watertechnologiebedrijven verder helpen. Met matchmaking en marketing. En met business development. Business development begint gewoonlijk met ontmoetingen. Een klik tussen mensen. Vraag en aanbod die blijken aan te sluiten. En aan ontmoetingen geen gebrek in 2016. Dat leverde mooie ontwikkelingen op.

Zo werd op 25 mei 'Water Tech Fest' gehouden. Ondernemers, starters en investeerders op het gebied watertechnologie uit Nederland en buitenland spraken op de WaterCampus over watertechnologie, maar sloegen daarbij ook de brug naar sectoren als olie en gas, food, delta, cleantech en energie. Prins Constantijn van Oranje, voorzitter Startup Fest Europe, kwam ervoor naar Leeuwarden. 'Kwalitatieve ontmoetingen', daar ging het bij dit soort bijeenkomsten om, aldus de Prins.

Cafés

Dan waren er de WaterCampus Business Cafés. Op 19 mei ging het over marketing en communicatie. Leuke quote: 'social media zijn de koffiehuisen van nu.' En op 8 december ging het over 'water technologische innovaties, nu en straks.' Een keur van innovaties presenteerden zich vervolgens in WaterCampus Business Centre Johannes de Doper.

Onderscheidingen

Er werden prijzen in de wacht gesleept. Salltech won eind 2015 de Aquatech Innovation Award in Amsterdam en bouwde op die goede flow de internationale contacten verder uit in 2016. FleetCleaner won de WIS Award 2016 (zie elders in dit jaarverslag), Upfallshower werd bij hierbij runner up en Holland Water kreeg een stimuleringsprijs voor haar buitenlandse ambities van het Oranje Handelsmissiefonds. LG Sonic werd door het Financieel Dagblad (FD) verkozen als FD Gazelle 2016. Ons lid REDstack werd oktober in het tv-programma De Wereld Draait Door benoemd tot 'Nationaal Icoon' en WaterCampus Leeuwarden kreeg de EU Cluster Partnership Award 2016 toegekend tijdens de European Cluster Conference in Brussel.

Lees verder op pagina 18

NIEUW IN 2016

Op het gebied van Business Development waren er veel nieuwe bijeenkomsten. En diverse leden van de Water Alliance waren er succesvol. Een volstrekt arbitraire greep uit de vele nieuwe ontwikkelingen in 2016.

Nieuw in 2016: we werden betrokken als partner bij het Europese samenwerkingsproject Energy in Water (EnW). Een samenwerking tussen verschillende clusters in de water- en energiesector in Europa, met als doel de groei en valorisatie van MKB bedrijven in de water- en energiesector te versterken.

Onze business developer Alex Berhutu, die tevens verbonden is aan de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM), was betrokken bij Fieldlab Smart Base, een initiatief waarbij het Ministerie van Defensie (samen met het bedrijfsleven) verkent met welke innovaties toekomstige bases in het veld duurzamer kunnen worden gemaakt. Bedrijven als Hydrowashr, Upfall Shower, Rainmaker, RWB, Bredenoord, Pentair en ESEP waren hierbij betrokken.

Wafilin Systems ontwikkelde de afgelopen jaren in een partnership met Westra Roestvaststaal in Elahuizen een membraantechnologie waarmee onder andere aardappelverwerker Avebe aanzienlijk bezuinigt op haar productieprocessen. In 2016 startte de combinatie een samenwerking met Australische partner Hydrasyst, om vervolgens gezamenlijk de internationale markt voor industriële textielwasserijen te benaderen.

Er gebeurde meer. In mei was BlueLeg Monitor in samenwerking met Deltares succesvol met het aantrekken van business in Akron (VS). Het Friese recreatieschap 'De Marrekrite' nam in augustus een drijvend afvalwater verwerkingsstation van Afmitech in gebruik en KNN Cellulose BV was betrokken bij de aanleg van een fietspad, waarin gerecycled toiletpapier is verwerkt.

In 2016 kreeg Water Alliance financiële steun van het RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) en TKI Watertechnologie. Laatstgenoemde is een van de drie TKI's binnen de Topsector Water, met als doel het bevorderen van vraag gestuurde, efficiënte kennisontwikkeling en innovatie op het gebied van watertechnologie. Gesteund door deze partijen organiseerde Water Alliance in samenwerking met onder andere Envaqua (branchevereniging) en het Netherlands Water Partnership (NWP) bijeenkomsten. Onder andere tijdens de watertechnologieweek in Gorkum en ook tijdens de beurs Industrial Processing in Utrecht.

Zoals gesteld: het is een arbitraire greep uit de vele ontwikkelingen in 2016. Wie het volledige jaar nog eens aan zich voorbij wil laten gaan verwijzen wij graag naar ons nieuwsarchief: www.wateralliance.nl

een prijs

Een prijs. Met een bijna onuitsprekelijke naam: 'Water Alliance Innovation Stimulation Award'. Gelukkig mogen we WIS zeggen. Een prijs voor een kansrijke innovatie op het gebied van watertechnologie.

Winnen is nog geen garantie voor zakelijk succes. Want innoveren is ook pionieren. Soms vallen, dan weer opstaan. Meedoen is gelukkig al een avontuur. Pitchen. Volle zalen. Publiciteit. Camera's. Fleet Cleaner kan erover meepraten. Zij wonnen de prijs in 2016. En met een uniek idee: schepen reinigen en inspecteren tijdens het laden en lossen in de haven. Met een speciale robot. Rederijen kunnen er duizenden euro's mee besparen. Er is belangstelling uit de hele wereld. Het pionieren gaat door.

ONS TEAM 2016
Van links naar rechts
Menno Bakker
Bart Volkers
Nynke Kramer
Hein Molenkamp
Marloes Ritmeester
Jouke Smid
Alex Berhita
Juliette Douglas
Matthijs Plijnaar
Agnes Dirksen.

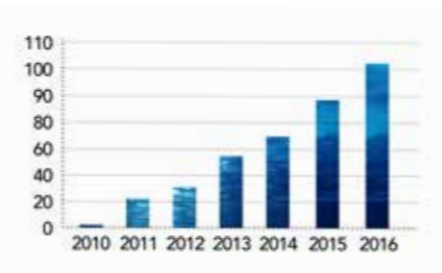

RAAD VAN TOEZICHT 2016
van links naar rechts
Hein Molenkamp
Flip Kwant
Siem Jansen
Evert van de Werfhorst
Johannes Boonstra.
Op de foto ontbreken:
John A. Jorritsma
en Henk Deinum.

Stand leden eind 2016

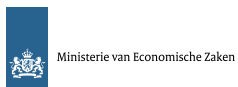
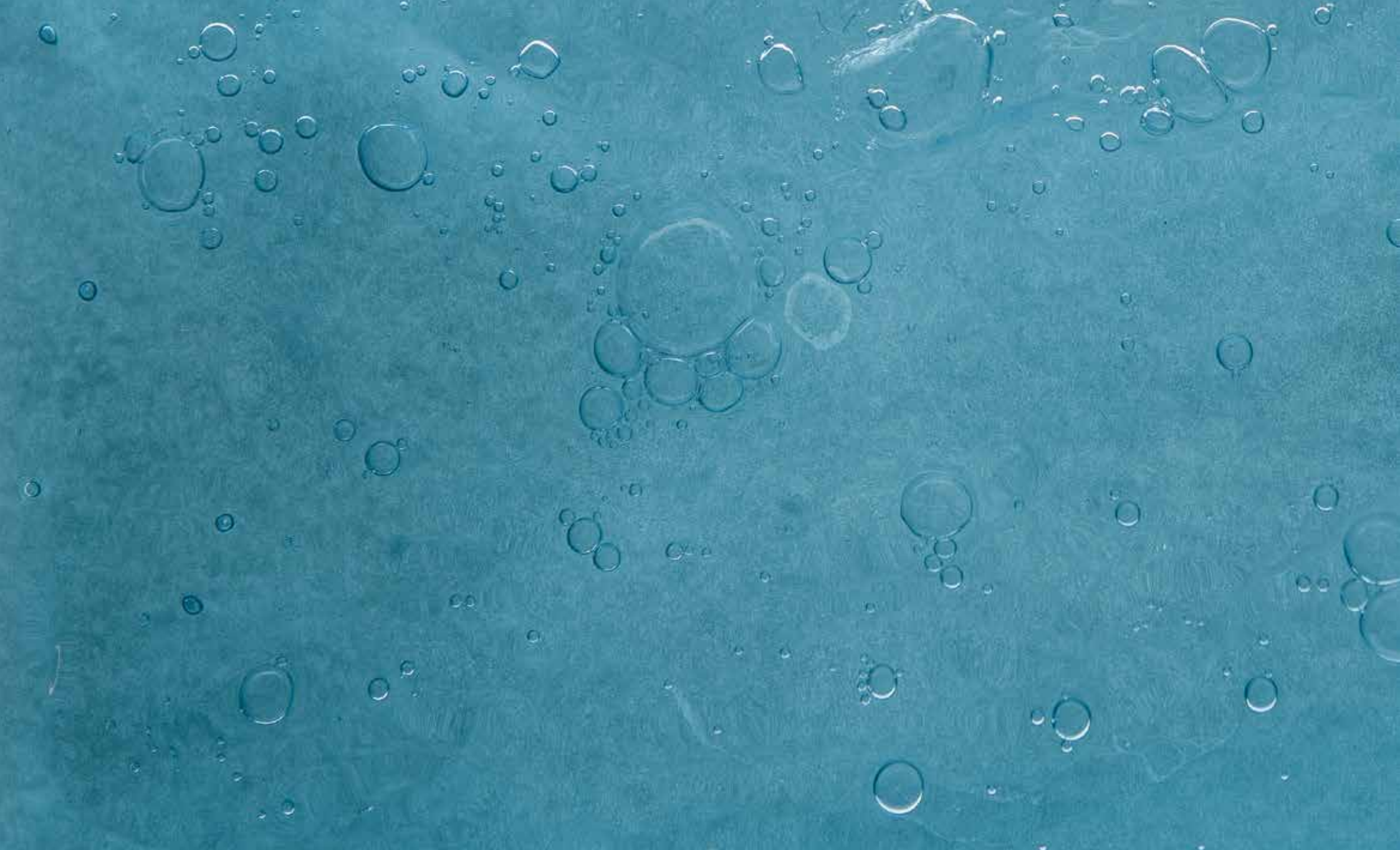
- A Blue World Company BV
- Aan de Stegge Bouw & Werktuigbouw
- Add Export Import
- ADS Water Solutions
- Acquaint BV
- Afritech Friesland
- AkaNova
- Aqana
- ATB Nederland
- AWT Watertreatment
- Bareau
- Beenen BV
- Benten Water Solutions BV
- Berghof Membrane Technology GmbH & Co. KG
- Best Water Choice
- Bioclear BV Noord
- BioTrack
- BlueLeg Monitor
- BLUE-tec
- Bright Spark
- Brightwork
- Broos Water
- Bucon Industries BV
- BWA
- BWC
- CEW
- CIV Water
- Cosmonio
- DMT Environmental Technology
- Douna Group bv
- Dutch Water Partners BV
- EasyMeasure BV
- Ecoloro
- Econvert Water & Energy
- Elemental Water Makers
- Empower People
- Essentra Extrusion BV
- European Water Stewardship
- Famitec
- FENCX BV
- Fleet Cleaner
- Flovac the Netherlands
- Foru-Solution
- Georg Fischer
- H2MOTION
- H2O job
- HG Ulfima BV
- High Voltage Water
- Holland Water
- HydrowashR
- IMT
- InnBlue
- I-Real BV
- ISS Tanks BV
- IWC Innovative Water Concepts
- IZER
- KNN Cellulose BV
- Landustrie Sneek BV
- LeAF
- LG Sonic
- LievenseCSO
- Liquid Filtration Systems
- MAGLIV Corporation BV
- Martec Nederland
- Membrane Systems Europe
- Metalmembranes
- Mijn Waterfabriek BV
- NX Filtration
- Omega Green
- Oosterhof-Holman Milieutechniek BV
- Paques BV
- Pathema
- PB International
- Pecu Nova
- Philips Consumer Lifestyle
- Pro Water BV
- Rainmaker Holland
- Redstack Sneek
- Rinagro
- RWB Special Products
- RWB Water Services
- Salttech
- Solteq Energy BV
- Stork Nederland BV
- Symbioshape
- Upfall BV
- Uvidis
- Van Remmen UV Techiek BV
- Vitens
- Wafilin Systems BV
- Waterapplicatiecentrum
- Water Knight Leeuwarden
- WaterNed
- Water Waves BV
- Waterbedrijf Groningen
- Waterleidingsmaatschappij Drenthe
- Waterschap Noorderzijlvest
- Westt BV
- Wetlantec
- Wetsalt
- Wetsus
- Wetterskip Fryslân
- Wire Weaving Dinxperlo
- WLN Waterlaboratorium Noord
- World Trade Centre Leeuwarden
- YP Your Partner

Ledenaantallen en groei

MAKING OF

Vormgever/fotograaf
Menno de Boer aan het werk
met de fotografie voor het
Water Alliance Jaarverslag
2016

wateralliance

your partner in business at

